

Udskriftsdato: 19. december 2025

2016/1 BTL 100 (Gældende)

Betænkning over Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre (Ændring af ministres vederlæggelse og pensionsforhold som opfølgning på Vederlagskommissionens anbefalinger m.v.)

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre
(Ændring af ministres vederlæggelse og pensionsforhold som opfølgning på Vederlagskommissionens anbefalinger m.v.)

[af finansministeren (Kristian Jensen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet i alt 10 ændringsforslag til lovforslaget. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-5, 9 og 10, og finansministeren har stillet ændringsforslag nr. 6-8 til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 14. december 2017 og var til 1. behandling den 13. januar 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Forretningsordenen.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og finansministeren sendte den 17. oktober 2016 dette udkast til udvalget, jf. UFO alm. del – bilag 9. Den 14. december 2016 sendte finansministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 12 spørgsmål til finansministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Samråd

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til finansministeren til mundtlig besvarelse, som denne har besvaret i et samråd den 28. februar 2017.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, V, LA, RV og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 6-8 stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de øvrige ændringsforslag.

Radikale Venstre glæder sig over, at det efter mange års radikal kamp endelig er lykkedes at indføre den samme pensionsalder for politikere som for alle andre danskere. I det hele taget får politikere nu et pensionssystem, der i langt højere grad er sammenligneligt med en almindelig arbejdsmarkedspension, også selv om Radikale Venstre gerne havde set et politisk flertal gennemføre flere af de anbefalinger, som Vederlagskommissionen afgav. Nærværende lovgivning er dog et markant skridt i den rigtige retning og udtryk for det flertal, der i øjeblikket kan findes for en progressiv ændring af pensionsreglerne for politikerne.

Radikale Venstre stemmer derfor for finansministerens ændringsforslag, der er loyale over for den indgåede aftale, og stemmer imod Enhedslistens ændringsforslag, der ville indebære et brud med forliget og i visse tilfælde medføre ekspropriationslignende tiltag.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL og SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Hvis de af Enhedslisten stillede ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Enhedslisten har i mange år arbejdet for at normalisere politikeres pensionsforhold, sådan at de i højere grad flugter med resten af befolkningens. Det er derfor positivt, at der med lovforslaget tages enkelte skridt, der begrænser de ublu privilegier, som politikere er omfattet af. Lovforslaget er dog helt utilstrækkeligt og risikerer faktisk på visse områder at stille politikere mere fordelagtigt end med de gældende regler.

Når det gælder pensionen, har partierne bag den aftale, der ligger til grund for lovforslaget, desværre valgt ikke at følge Vederlagskommissionens forslag om en bidragsbestemt pension, der flugter med de arbejdsmarkedspensioner, som andre lønmodtagere er omfattet af. I stedet har man fastholdt den nuværende langt mere lukrative tjenestemandslignende pensionsordning. Hertil kommer, at man har indført en ny ret til såkaldt førtidspensionering, der som følge af den meget lukrative pension vil betyde, at politikere også fremover kan trække sig tilbage med en høj pension 5 år før folkepensionsalderen og tilmed kan få pensionen udbetalt, samtidig med at de arbejder og har en høj indtægt.

Retten til den såkaldte førtidspensionering vil trods de fradrag, som følger af at vælge førtidspensioneringen, indebære, at det kan være økonomisk lukrativt at vælge at førtidspensionere sig, idet man afhængigt af levetiden samlet set kan få udbetalt et højere beløb i pension.

Endelig er det et stort problem, at ændringen af pensionsreglerne kun gælder fremadrettet og dermed ikke omfatter den del af pensionen, som nuværende og tidligere ministre allerede har optjent. Det betyder, at de ministre, der stod i spidsen for at øge befolkningens pensionsalder, selv vil kunne hæve deres pension mange år før folkepensionsalderen.

Enhedslisten har stillet en række ændringsforslag til lovforslaget, som, hvis de vedtages, vil bidrage til en mere vidtgående normalisering af politikernes pensionsforhold, og som følger Vederlagskommissionens anbefalinger.

Når det gælder ministres vederlag og eftervederlag, er der også problemer i forslaget. Tidligere ministre vil også fremover kunne få udbetalt ministerpension, samtidig med at de modtager løn eller vederlag fra andre politiske hverv, således at de reelt får en dobbelt skatteyderbetalt indkomst.

Endelig bortfalder den reduktion af ministerlønnen på 5 pct., som blev vedtaget i forbindelse med genopretningspakken i 2010. Pakkens øvrige elementer som forkortelsen af dagpengene må danskerne stadig lide under, og derfor virker det hverken logisk eller rimeligt, at ministre skal genvinde den løn, de havde før genopretningspakken.

Enhedslisten har stillet ændringsforslag, der fastholder ministres nuværende lønforhold og fjerner muligheden for at få udbetalt ministerpension, samtidig med at man får løn eller vederlag for et andet politisk hverv.

Socialistisk Folkeparti mener grundlæggende, at det er positivt, at der nu ændres ved ministres løn- og pensionsvilkår. Socialistisk Folkeparti har længe argumenteret for, at der bør ske en ligestilling af ministres og resten af befolkningens pensionsalder. Derfor mener Socialistisk Folkeparti, at det er positivt, at ministre fremover først kan modtage pension, når de når folkepensionsalderen, ligesom det er positivt, at minimumsgrænsen for eftervederlag bliver sænket til 6 måneder, og at ministres lønninger fremover vil følge lønudviklingen i den offentlige sektor. Socialistisk Folkeparti finder det dog problematisk, at alle ministre ikke overgår til en bidragsbaseret pension ligesom resten af arbejdsmarkedet, ligesom det er urimeligt, at lovforslaget ikke har effekt på de nuværende ministres allerede optjente pension. Endelig er Socialistisk Folkeparti skeptisk over for muligheden for førtidspensionering for ministre.

Lovforslaget indeholder en række forbedringer, men også en række problematikker, som dog i vidt omfang imødegås af Enhedslistens ændringsforslag. Socialistisk Folkeparti vil derfor stemme for lovforslaget, hvis disse ændringsforslag vedtages, men hverken for eller imod lovforslaget, hvis de forkastes.

Et *tredje mindetal* i udvalget (ALT) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget. Mindretallet vil stemme for de under nr. 5-9 stillede ændringsforslag og imod de øvrige ændringsforslag.

Med Vederlagskommissionen havde Folketinget en unik mulighed for at skabe rimelige og gennemsigtige lønninger for politikerne i kraft af det arbejde, som den uafhængige kommission havde udført. Alternativet så helst, at Vederlagskommissionens anbefalinger blev fuldt implementeret, dog med det forbehold, at der skulle ske fuld modregning af alle indtægter i eftervederlag. Derfor synes Alternativet også, det er ærgerligt, at dette lovforslag kun implementerer en meget lille del af Vederlagskommissionens anbefalinger.

Det er positivt, at ministrenes vederlag kommer til at følge lønudviklingen på det øvrige arbejdsmarked, at pensionsalderen hæves til folkepensionsalderen, og at perioden for ministres eftervederlag sættes ned. Dog er det ærgerligt, at perioden for eftervederlag ikke kommer til at følge Vederlagskommissionens anbefalinger. Mest ærgerligt er det dog, at Vederlagskommissionens anbefalinger om en øget gennemsigthed i lønningerne kombineret med en omlægning af pensionen fra tjenestemandslignende pension til arbejdsmarkedslignende pension ikke bliver gennemført. Det ville have gjort lønningerne lettere at sammenligne med andre offentligt ansattes og dermed have skabt større gennemsigthed.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (DF og SF):

1) Nr. 1 affattes således:

»1. § 1, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Grundvederlaget til ministre udgør 1.185.966 kr. i årligt grundbeløb (31. marts 2017-niveau).«
[Permanentgørelse af den reduktion på 5 pct. i ministres vederlag, der efter de gældende regler udløber den 31. december 2019]

2) Nr. 2 affattes således:

»2. § 1, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.«

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 1]

3) Nr. 3 udgår:

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 1]

4) Efter nr. 13 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 4 indsættes som stk. 7:

»Stk. 7. Egenpension efter stk. 1, 2. pkt., udbetales ikke, såfremt en forhenværende minister modtager vederlag eller eftervederlag fra Europa-Parlamentet, Folketinget, en region, en kommune eller politisk udpegede hverv i internationale organisationer. Egenpension udbetales ved ophør af de i 1. pkt. nævnte indtægter.«

[Standsnings af udbetaling af egenpension for en forhenværende minister, der modtager indtægter fra nærmere opregnede politiske hverv eller fra politisk udpegede hverv i internationale organisationer]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (DF, ALT og SF):

5) Efter nr. 13 indsættes som nyt nummer:

»02. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Der indbetales 25 pct. af grundvederlaget efter § 1, stk. 1, 1. og 2. pkt., til en arbejdsmarkedspensionsordning, der opfylder de krav til ydelsessammensætning m.v., som gælder for ansatte i staten. Finansministeren fastsætter nærmere regler herom.««

[Etablering af en bidragsfinansieret pensionsordning for ministre]

Til § 2

Af *finansministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

6) I *stk. 1* ændres »1. april« til: »1. maj«.

[Ændring af lovforslagets ikrafttrædelsestidspunkt]

7) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 2. § 1, nr. 4*, har virkning fra den 1. april 2017.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter *stk. 3 og 4*.

[Virkningstidspunkt for regulering af vederlag]

8) I *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, ændres »1. januar 2007-31. marts 2017« til: »1. januar 2007-30. april 2017«.

[Udvidelse af periode for overgangsbestemmelse som konsekvens af ændringsforslag nr. 6]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (DF, ALT og SF):

9) Som *stk. 4* indsættes:

»*Stk. 4. § 1, nr. 02*, har virkning for funktionstid som minister fra og med den 1. april 2017. For funktionstid fra og med den dato optjenes ingen ret til pension efter §§ 4 og 5 i lov om vederlag og pension m.v. for ministre. For udbetaling af egenpension optjent på grundlag af medlemsperioder til og med den 31. marts 2017 finder de hidtil gældende regler anvendelse.«

[Overgangsbestemmelse vedrørende bidragsdefineret pensionsordning for ministre]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (DF og SF):

Ny paragraf

10) Efter § 2 indsættes:

»§ 01

Finansministeren fremsætter i folketingsåret 2017-18 forslag til revision af loven med hensyn til virkningstidspunktet for § 1, nr. 10, jf. § 2, stk. 3.«

[Revisionsbestemmelse]

Bemærkninger

Til nr. 1

Efter de gældende regler udløber reduktionen på 5 pct. i ministres grundvederlag den 31. december 2019.

Med ændringsforslaget gøres den nuværende nedsættelse af ministres grundvederlag med 5 pct. permanent.

Til nr. 2 og 3

Der er tale om konsekvensændringer som følge af ændringsforslag nr. 1.

Til nr. 4

Med ændringsforslaget vil en forhenværende minister ikke have ret til at oppebære egenpension, hvis den pågældende samtidig modtager vederlag eller eftervederlag fra et hverv i Europa-Parlamentet, Folketinget, en region, en kommune eller politisk udpegede hverv i internationale organisationer, eksempelvis som medlem af Europa-Kommissionen eller generalsekretær for NATO.

En forhenværende minister, der har ministerpension i udbetaling, og som indtræder i hverv i Europa-Parlamentet, Folketinget, en region eller en kommune eller politisk udpegede hverv i internationale organisationer, vil med ændringsforslaget få standset udbetalingen af ministerpension med virkning fra udgangen af den måned, hvori vedkommende tiltræder hvervet.

Ved ophør af hverv i Europa-Parlamentet, Folketinget, en region eller en kommune eller politisk udpegede hverv i internationale organisationer vil den forhenværende ministers egenpension blive udbetalt eller genoptaget fra den 1. i måneden efter den måned, hvori indtægten fra hvervet ophører. Hvis den forhenværende minister modtager eftervederlag fra hvervet, vil egenpensionen således blive udbetalt eller genoptaget fra den 1. i måneden efter den måned, hvori eftervederlagsperioden ophører.

Til nr. 5 og 9

Ændringsforslagene indebærer en overgang til en ordning med bidragsbestemt pension for tidligere ministre som foreslået af Vederlagskommissionen frem for, som det fremsatte lovforslag indebærer, at fortsætte med en ordning med ministerpension, der svarer til pensionen til en statstjenestemand på skalatrin 49.

Det foreslås, at der af grundvederlaget sker indbetaling af et pensionsbidrag på 25 pct. svarende til den bidragsprocent, som Vederlagskommissionen har anbefalet.

Pensionsbidrag skal indbetales til en arbejdsmarkedspensionsordning, der opfylder de generelle krav til ydelsessammensætning og tilbagekøb, der gælder for bidragsfinansierede pensionsordninger for overenskomstansatte i staten. Den enkelte minister vil selv kunne vælge, hvilket pensionsinstitut, der skal modtage bidragene, dog således at pensionsordningen skal opfylde de gældende krav til ydelsessammensætningen m.v.

Ved ydelsessammensætningen forstås, at pensionsordningen skal indeholde en livsvarig alderspension, en invalidedækning og en børnepension.

Finansministeren vil fastsætte nærmere regler om ordningen, herunder om ministres valg af pensionsinstitut m.v.

Det foreslås med hensyn til ikrafttræden og overgangsbestemmelser, at den ændrede pensionsordning skal have virkning for funktionstid som minister fra den 1. april 2017, og at der for funktionstid efter den dato ikke optjenes ret til pension efter §§ 4 og 5 i lov om vederlag og pension m.v. for ministre, mens de hidtil gældende regler skal finde anvendelse for udbetaling af egenpension optjent på grundlag af medlemsperioder til og med den 31. marts 2017. Det vil indebære, at der først med virkning fra den 1. april 2017 skal ske indbetaling af pensionsbidraget på 25 pct. af grundvederlaget, mens der indtil da optjenes pensionsrettigheder efter de nuværende regler.

Til nr. 6

Med ændringsforslaget ændres lovforslagets ikrafttrædelsestidspunkt til den 1. maj 2017. Ændringen af ikrafttrædelsestidspunktet skyldes, at lovforslaget på nuværende tidspunkt ikke kan nå at blive vedtaget til ikrafttræden den 1. april 2017.

Til nr. 7

Med ændringsforslaget sikres det, at den årlige regulering af vederlag første gang sker den 1. april 2017, selv om loven først træder i kraft den 1. maj 2017, jf. ændringsforslag nr. 6.

Til nr. 8

Med ændringsforslaget udvides perioden for overgangsordningen om allerede optjent ministerpension i lovforslagets § 2, stk. 3, hvorefter lovforslagets § 1, nr. 10, om udbetaling af ministerpension ved den pågældendes folkepensionsalder, ikke finder anvendelse for funktionstid som minister i perioden fra den 1. januar 2007 til den 30. april 2017. Det vil således være ministerpension optjent fra den 1. maj 2017, der først kan udbetales ved den pågældendes folkepensionsalder.

Til nr. 10

Det foreslås, at finansministeren i folketingsåret 2017-18 fremsætter forslag til revision af loven med hensyn til virkningstidspunktet for § 1, nr. 10, jf. § 2, stk. 3.

I forbindelse med revisionen vil der skulle tages stilling til, hvorvidt det reelt er en retlig nødvendighed, at forhøjelsen af ministres pensionsalder alene gives virkning for pension optjent efter ændringslovens ikrafttræden. Det forventes, at finansministeren til brug for denne vurdering indhenter en uvildig juridisk redegørelse, dvs. en redegørelse fra andre end regeringens jurister, om spørgsmålet i forhold til grundlovens § 73 og fremsender redegørelsen til Udvalget for Forretningsordenen, således at sagen kan bedømmes på det bedst mulige oplysningsgrundlag.

Pia Kjærsgaard (DF) fmd. Henrik Dam Kristensen (S) nfmd. Kristian Pihl Lorentzen (V)

Christian Juhl (EL) Leif Mikkelsen (LA) Peter Skaarup (DF) Søren Espersen (DF)

Martin Henriksen (DF) Søren Gade (V) Torsten Schack Pedersen (V) Jakob Ellemann-Jensen (V)

Laura Lindahl (LA) Mette Abildgaard (KF) Benny Engelbrecht (S) Christine Antorini (S)

Henrik Sass Larsen (S) Karen J. Klint (S) Pelle Dragsted (EL) Josephine Fock (ALT)

Martin Lidegaard (RV) Jacob Mark (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 100

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra finansministeren
2	Udkast til tidsplan
3	Tidsplan
4	Udkast til betænkning
5	Revideret tidsplan
6	2. udkast til betænkning
7	Ændringsforslag, fra finansministeren.

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 100

Spm.nr.	Titel
1	MFU spm. om teknisk bistand til et lovforslag, som sikrer, at den ændrede pensionsalder vil gælde for alle ministre fremover, til finansministeren, og ministerens svar herpå
2	MFU spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, så der indføres bidragsfinansieret pension, som Vederlagskommissionen foreslog det, til finansministeren, og ministerens svar herpå.
3	MFU spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der medfører fuld modregning i eftervederlaget for lønindkomst, til finansministeren, og ministerens svar herpå
4	MFU spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der ophæver muligheden for at modtage ministerpension, mens man modtager løn, vederlag eller eftervederlag fra politiske hverv, til finansministeren, og ministerens svar herpå
5	MFU spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der medfører en permanentgørelse af den reduktion på 5 pct. i ministres lønninger, der er gældende indtil den 31. december 2019, til finansministeren, og ministerens svar herpå
6	MFU spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, så muligheden for førtidig pensionering for ministre udgår, til finansministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om oversendelse af talepapir fra det åbne samråd den 28. februar 2017, til finansministeren, og ministerens svar herpå
8	MFU spm. om oversendelse af et notat, hvori der nærmere redegøres for den foreslåede mulighed for, at tidligere ministre selv kan vælge en »førtidspensionering«, til finansministeren, og ministerens svar herpå
9	MFU spm. om, hvordan ministre vil være stillet set i forhold modtage-re af tjenestemandspension og almindelige arbejdsmarkedspensioner, til finansministeren, og ministerens svar herpå
10	MFU spm. om en ny vurdering fra Justitsministeriet om spørgsmål om mulig ekspropriation, til finansministeren, og ministerens svar herpå

- 11 MFU spm. om indhentelse af en uvildig juridisk vurdering af spørgsmål om mulig ekspropriation, til finansministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvorvidt ændringsforslag nr. 4 til lovforslaget vil kunne udgøre ekspropriation, til finansministeren, og ministerens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende L 100

**Samråds-
spm.nr. Titel**

- A Samrådsspm. om mulighed for tidligere pension for politikere, til finansministeren